

پاسخ به نامه های ادبی

● سیدمحمدجواد شرافت

به نام خداوند شعر و شعور

دوستان عزیز و عزیزان همراه! همان طور که می دانید این صفحه برای ثبت آثار ادبی شما در مجله منظور شده است و نقد و نظری - ان شاء الله مفید - از ما. آثار ادبی فراوانی به دست ما رسیده است چه در قالب شعر و چه در لباس نثر باتوجه به این که آثار نثر، حجم بیشتری از این نامه ها را به خود اختصاص داده، در این شماره به نقد یکی از آثار منثور می پردازیم.

قبل از ورود به بحث اصلی، مطالبی را به عنوان مقدمه ذکر می کنیم. مباحثی که می توانند نقدی کلی بر آثار زیر محسوب شوند؛ یعنی خود شما یا در نظر گرفتن این مطالب می توانید قضاوت کنید که هر اثر چاپ شده در چه جایگاهی قرار دارد. همان طور که در شماره قبل به طور اجمالی گفته شد، نثر ادبی روزگار ما در سه فضای متفاوت سیر می کند: اول، نثری که به نثر روزنامه ای معروف است. نثری که یا به طور کلی از صنایع ادبی خالی است و صرفاً بیان احساسات است یا از این صنایع به گونه ای استفاده شده که اثر پدیدآمده ساختگی و تصنعی به نظر می آید؛ به همین دلیل ذکر عنوان نثر ادبی بر این گونه آثار معمولاً با تسامح همراه بوده است.

آثار نویسندگان مبتدی و یا سفارشی معمولاً این گونه بوده است. البته برای دوستانی که تازه نثرنویسی را آغاز کرده اند این آثار نقطه ضعف محسوب نمی شود؛ چرا که همین نوشتن ها مقدمه ای می شود برای خلق آثاری که واقعاً ادبی و

ابدی است اما دوستان سفارشی کار همیشه همین گونه می ماند و همین گونه می نویسند و ...

دسته دوم از نثر، آثاری است که گاه بر آن ها عنوان سطح اطلاق می شود. می توان گفت این آثار دیگر بیش از حد ادبی شده اند و نویسنده شورش را درآورده است. این گونه نثرها با همه حسن هایشان خواننده را دچار سرگردانی و گاه سرگیجه شدید می کنند و معمولاً معنا در میان الفاظ و صنایع گم می شود.

دسته سوم، نثری است که از زبان و بیانی معتدل سود می برد و خواننده از ظرافت ها و صنایع لفظی و معنوی آن لذت می برد؛ بدون این که متوجه حضور آن ها باشد. یعنی شگردهای ادبی در لایه های ادبی نثر پنهان شده اند.

نمونه های دسته اول نثر آن قدر فراوانند که دیگر نیاز به بیان شاهد مثال نیست. دوستان می توانند با رجوع به روزنامه ها و مجلات آن ها را بخوانند و لذت ببرند! اما از دسته دوم برای نمونه می توان شطحیات احمد عزیزی و مواردی از این دست را ذکر کرد و برای دسته سوم هم کتاب های نثر زنده یاد حسن حسینی، دکتر قیصر امین پور، دکتر محمدرضا سنگری، اخوان ثالث و ... را نام برد و آثاری نظیر بیدل، سپهری و سبک هندی، طلسم سنگه توفان در پرتاز، بی بال پریدن، براده ها، دوباره پیغمبر، مقدمه کتاب زمستان و ...

● دوست بزرگوار، آقای علی شریعتی از کرج

همه آثار فراوانی که از شما به دست ما رسیده در یک سطح نیستند و فراز و فرودهای فراوانی دارند برای مثال قطعه ادبی (۳) شما که در مدح امیرالمومنین است متنی است که چندان نمی توان آن را هنری خواند چرا که در آن از صنایع و شگردهای ادبی خبری نیست. اما در مقابل، متن نامه یک رزمنده به مادرش، زیبا، صمیمی و ادبی بیان شده است. شما در خلق یک نثر ادبی روان موفق بوده اید امیدواریم کارهای دیگران نیز این گونه و حتی بهتر از این باشد.

نامه های رسیده

زینب گودرزی - قم

خوشحالیم که ۳ سال است آشنای دیدار آشنایی، اما در مورد مصاحبه با آقای سیدمهدی میرداماد، شرمندیم چون یک بار با ایشان مصاحبه کرده ایم، با آقای سیدجواد رضویان هم به چشم کمی صبر کنید. مسابقه را هم باز شرکت کنید و به برنده شدن خودتان امیدوار باشید.

زهره حجری - شیراز

مطلب ارسالی شما پیرامون برادر شهیدتان به دستمان رسید فقط اجازه دهید در جمع اعضای تحریریه این متن، مطرح و بررسی شود. کمی به ما فرصت بدهید. از لطف شما ممنونیم.

نجمه بافتی زاده - کرمان

ان شاء الله صفحه ای به پاسخ گویی به سوالات جوانان به ویژه درباره حضرت مهدی - ارواحنا فداه - اختصاص خواهیم داد. شاید اصلاً در همین شماره پاسخ بخشی از سوالات خود را ملاحظه کنید! ضمناً از این که مطالبی برای درج در مجله ارسال کردید ممنونیم.

؟ بهارلو - ورامین

سوال شما را به گروه «مشاوره» سپردیم؛ منتظر جواب سوال تان بمانید.

نامه های شما رسید پیشنهادهای شما را قبول داریم و سعی می کنیم به آن عمل کنیم.

؟ فلاح - تهران

فاطمه عباسی سرداری - رفسنجان

زهره بمانی - رفسنجان

محمدمجید دایی دایی - قزوین

آثار شما به دفتر مجله رسید. چشم به راه دیگر آثار خوبتان هستیم، تلاش می کنیم بخشی از نوشته های تان را در

صفحه تحریریه خوانندگان به مرور چاپ کنیم.

فاطمه عیبدی (۹ ساله) - قم

مهدیه احمدی - فریدن (اصفهان)

قاسم اردکانی - قم

سیده زهرا هاشمی نژاد - دامغان

زلیخا نظری - زنجان

پاسخ به نامه ها

مهران محمدی - زنجان

فاطمه زینلی - کشکوئیه

فائزه علی محمدی - کشکوئیه

نامه ها و مطالب این دوستان نیز به دستمان

رسید:

ز - اسدی (قتیل) - قم

مروت احمدی - زنجان

محسن صیفی کار - همدان

زهره رضایی - قم

مینژه رضایور - قم

سمیه بخشی - قم

فاطمه ربیعی - شهرکرد

زهره محمدی - قم

لیلا اسلامی گویا - قم

فاطمه اقلیدی نژاد - قم

مهدیه احمدی - بوئین دشت (اصفهان)

لیندا وصالی کرمانی - کشکوئیه

آثار شما به دستمان رسید. در مورد مطلب مرحوم آقاسی لازم به ذکر است، نوشته شما نیاز به بازنویسی داشت، هرچند قلم روان بود، اما باید بیش تر روی آن کار می کردید. لحن تمام احساسی مطلب شما تا حدی به محتوا ضربه زده است. البته پاراگراف دوم، قلم بهتری داشت و لحن تاثیر گذارتری. باز هم برای ما بنویسید. خوشحال خواهیم شد.

